

Csurgó és Környéke

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP

XXXI. évfolyam • 12. szám • 2022. december

www.csurgo.hu

csurgoeskorneke

Csurgó Város ingyenesen megjelenő havilapja

AKTUÁLIS
5. OLDAL

Az igazi pedagógus munkája soha nem ér véget

AKTUÁLIS
7. OLDAL

A kegyelem erőterében

AKTUÁLIS
6. OLDAL

Mikulásváró kézműves délután a Történelmi Parkban

Advent Csurgón

8. OLDAL

AKTUÁLIS

Évértékelés a Csurgói Városi Szociális Intézményben

6. OLDAL

KULTÚRA

Könyv Pókos Ferenc tanár úrról

12. OLDAL

HELYTÖRTÉNET

MÚZEUMI ADVENTI KALENDÁRIUM 2022

9. OLDAL

ÉLETMÓD

Luca napi népszokások, hiedelmek

14. OLDAL

"Mindenki Karácsonya" ünnepség

AKTUÁLIS
8. OLDAL

A karácsony illata

ÉLETMÓD
13. OLDAL

Sajtóközlemény

A Csurgói Egészségügyi Centrum Szolgáltató Nonprofit Kft. szakellátásainak fejlesztéséről

2022/12/11

A Csurgói Egészségügyi Centrum Szolgáltató Nonprofit Kft. pályázatot nyert el a Csurgói Egészségügyi Centrum Szolgáltató Nonprofit Kft. járóbeteg szakellátásainak fejlesztése címmel. A projekt azonosító száma: EFOP-2.2.19-17-2017-00020. A pályázó 100 % vissza nem térítendő támogatást hívhat le 179 millió Forint összegben. A projekt kezdőnapja: 2022. február 01.

A Csurgói Egészségügyi Centrum Szolgáltató Nonprofit Kft. európai uniós és hazai költségvetési támogatásból a járóbeteg-ellátás fejlesztésére irányuló projekt megvalósítására nyert támogatást. A fejlesztések a Csurgó Kistérségi Járóbeteg-szakellátó Központban valósulnak meg számos rendelésen: fizioterápia, kardiológia, neurológia, radiológia, sebészet, szemészet, szülészet-nőgyógyászat, tüdőgyógyászat. Az eszközfejlesztés egyaránt tartalmaz **kisértékű, napi ellátásban használt eszközöket**, pl. vérnyomásmérők, hőmérők, fonendoszkópok, fizioterápiás gyógyászati eszközök, vizsgálóasztalok, sebészeti kézi eszközök, bútorzat. A kisértékű eszközök mellett a Kft. **nagyértékű gépműszereket** is be kíván szerezni, amelyek komplex diagnosztikai és vizsgálatok elvégzésére alkalmasak. Ezek közül kiemelendő a digitális röntgen berendezés, a terheléses EKG-rendszer, a radiológiai, nőgyógyászati és kardiológiai ultrahang berendezések, az automatikus dioptriámérő.

Néhány rendelő átalakítás, felújítása, valamint eszközökhöz igazítása történik meg a gördülékenyebb betegellátás érdekében.

A projektről bővebb információt a www.csurgo-jarobeteg.hu oldalon olvashatnak.

További információ kérhető:

Dr. Orbán Csaba László ügyvezető igazgató

Elérhetőség: +3682/571-230, csurgo.jarobeteg@gmail.com

Adventi teadélután a Csurgói Szív Egyesületnél

Mester Katalin dietetikus előadás közben

A karácsony előtti időszakban, a Covid járvány kivételével minden évben egy közös adventi, ünnepváró délutánra

hívta tagjait a Csurgói Szív Egyesület. Ebben az évben december 2-án, a sportcsarnokban került sor az év utolsó

egyesületi rendezvényére.

A rövid elnöki köszöntő után a Csurgói Egészségfejlesztési Iroda dietetikusa, Mester Katalin előadásában a közelgő ünnepekre való tekintettel az egészséges főzés, a minőségi és mennyiségi táplálkozás szabályainak betartására, a korszerű konyhai technológiák és alapanyagok használatára hívta fel a tagság figyelmét.

Ezt követően Vargáné Hegedűs Magdolna egyesületi elnök adventi gondolatait hallgathatták meg a jelenlévők, majd az egyesület tagja, Dergecz Dezsőné ünnepváró dalával folytatódott a délutáni programja.

Balogh Veronika egyesületi alelnök a karácsonyfa díszítés

eredetéről, hagyományairól, szokásairól tartott élvezetes előadást, majd a rendezvény első része két ünnepi verssel záródott.

A délutáni programjának folytatásaként az egyesület által biztosított finom tea, sütemény, kalács és pogácsa kínálata mellett beszélgethettek a tagok, gyakran felidézve és megosztva gyermekkoruk ünnepváró szokásait és karácsonyait. Az egészségfejlesztési irodával való együttműködésnek köszönhetően egy kedves kis ünnepváró ajándécsomag átadásával zárult a rendezvény.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Idén is sikeres volt a karácsonyi cipősdoboz akció

Az idei évben is meghirdette a Csurgó Járási Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat a cipősdoboz akcióját. A kezdeményezéssel a térségben élő hátrányosabb helyzetű gyermekek Karácsonyát szeretnék volna szebbé tenni. Az akcióhoz csatlakozott a Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium, a Csurgói Eötvös József Sportiskolai Általános Iskola, magánszemélyek és végül de nem utolsó sorban a Somogy Megyei Kormányhivatal munkatársai. Az adakozásnak köszönhetően 190 csomag gyűlt össze. Ebből 19 csomagot Neszményi Zsolt főispán és Szászfalvi László or-

szággyűlési képviselő úr december 14-én jelképesen átadott az intézménybe érkező gyermekeknek.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindenkinek aki e nemes cél érdekében segített a gyermekek Karácsonyát szebbé varázsolni.

Ezúton is Áldott, Békés Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Esztendőt Kíván a Családsegítő csapat.

BUZÁSZNÉ MESTER BERNADETT
INTÉZMÉNYVEZETŐ
CSURGÓ JÁRÁSI CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI
KÖZPONT ÉS SZOLGÁLAT

Kopogj be

Fény feszült a csendre, némán ültünk,
a szobában elmerültünk, mi ketten.
Mint édes álom oly valóságos,
s oly világos a világ, ott
kering szívünk körül és már
semmi sem homályos, tündérkert,
virágos, mi szép örök élet.
Nem ábrándos, szintiszta és
valóságos, szerető kedves
könnyes szemed örömtől homályos.
Fehér, ropogós, csillogó hó, hulló,
hulló, égből felénk suhanó
szempillánkra simuló.
Ablakunk előtt eliramló keserű,
édes, fülünkbe suttagó, néha
kedves, néha éles szellő.
Mondj szép szavakat, mormold
lábaink elé az ezüst holdat,
tedd le kezünkbe arany nappalodat,
kérdzd meg Istenem, ha nem talállak,
látom e már rideg sziklában lábnyomodat.
Karácsonykór, karácsony után kivilágó
virágos virradatig és alkonyattól,
napkeltéig, mint két fényes csillag
arcod arcomhoz simulhat.
Kopogj be az ablakon, ha erre jársz.

Büki Imre

Mézkóstolós egészségnap a Mókuskert óvodában

Finom? Nagyon jó!

Finom méz, virágpor és lép illata töltötte be a Mókuskert óvodát a december 7-i egészségnap rendezvényén, melyhez a Mókuskert óvoda négy csoportja mellett a jelenleg ebben az óvodában tartózkodó Mesevár óvoda két csoportja is csatlakozott.

A program első részében Dömötör Tamás berzencei méhész tartott színes, élvezetes előadást és bemutatót a méhek életéről, védelmük fontosságáról, a különböző mézek egészségre gyakorolt hatásáról, majd a gyerekek kis kanalakban meg is kóstolhatták a különböző fajtájú finom mézeket.

Ezt követően a csoportokban folytatódott az egészségnap programja, ahol Hapci

manó történetének meghallgatásával, kézműs mondóka tanulásával, zenés tornával és különféle gyümölcsök kóstolásával telt el a gyermekek délelőttije.

Az egészségnap szervezésében résztvevő óvodapedagógusok szerint, egy-egy ilyen alkalom lehetőséget biztosít arra, hogy közvetlen tapasztalatszerzéssel bővítsék a gyermekek egészséggel kapcsolatos ismereteit. Így mutatva példát, és készítve a szülőket is arra, hogy ne csak az óvodai, de az otthoni környezet is támogassa az egészséges életmódot.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Újjá éledt és elfeledett mézességek: a mézeskalács és a márc

FOTÓ: ZOLNÁRÉ BERGÓ, HU

Igen, mézességek. A napjainkban egyre terjedő szó a mézesség, mely a kizárólag mézből készülő finomságokat próbálja megkülönböztetni a cukor alapú édességektől.

A méz egészen az újkor kezdetéig egyetlen édesítőszerként szerepelt elsősorban a jómódú emberek étrendjében. A mézzel való tészták sütésére már időszámításunk előtt 3 évezreddel a görögöknél majd később a rómaiaknál is sor került. Erre utalnak a hazánkban, az egykori Aquincum területén talált különböző formájú mézestészta készítő agyagedények is.

Az első mézestészták alapja egy mézből, lisztből, vízből készült keverék volt, melyet később illatos fűszerekkel,

rózsaoajjal, citrusfélék héjával ízesítettek. A sokszor keményre gyúrt süteményt aztán illatos borokba mártogatva puhították és fogyasztották. A mézestésztából később már tojással, vajjal, keleti fűszerekkel gazdagítottan készülő mézeskalács lassan aztán az egész Európát meghódította. Eleinte Angilában és Németországban, majd Skandináviában vált egyre népszerűbbé.

Hazánkban az Árpád-házi királyok 10. századában először a saját méhészettel rendelkező papság kolostoraiban kísérleteztek a mézeskalács előállításával. Az édes sütemény aztán kijutott a falak közül, és népszerűsége is fokozatosan terjedt. A növekvő igények kielégítésére egyre több magyar

mester tanulta ki az ünnepi puha, és a keményebb figurás mézeskalács készítésének fortélyait. A 18-19. században legnépszerűbbek voltak a tükrös-szíves, gyakran lovas vagy gyaloghuszár figurás, színes cukormázos mézeskalácsok, melyeket főként vásárokon, búcsúknál, ritkábban házaló mézeskalácsosoknál lehetett megvásárolni.

A szaloncukor múlt századi térhódítása kissé visszaszorította a mézeskalácsot, de mostanában népszerűsége évről évre nő és terjed. Azonban napjainkban szinte kizárólag

advent és karácsony tájékán sütjük a mézeskalácsot, melyet nem csak friss fogyasztásra, hanem gyakran karácsonyfa díszítésre és ajándékozásra is használunk.

Édes, mint a márc! – csenghetnek fülünkbe nagyanyáink szavai, mikor valaminek az erős édességét akarták kifejezni. De tudjuk-e, hogy mi az a márc?

A márc, másnéven mézsőr, egy rész mézből, és csillagánizzsal ízesített két rész vízből összefőzött, majd jéggel lehűtött édes ital, melyet régen szintén a mézeskalácsosok készítettek.

Az édes itókat főként vásárokon, búcsúk alkalmával 1-2 decis poharakban árúsították, de előfordult, hogy a gazdagabb emberek lakodalmakba, keresztelőkre is megfogadták a mézeskalácsost, hogy a meghívott vendégeket márcsal kínálják.

A márc napjainkban újra kezdi hódító útját. Szekszárdon, Szegeden és Debrecenben a leporolt, régi receptek alapján már több kézműves mézeskalácsos és cukrász is kínálja a márcot, ezt az üdítően egészséges, ízletes itókat.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

FOTÓ: WWW.KINGSSTOLANMÉHÉKE.HU

„Méz, méz, méz, termett méz...”

FOTÓ: 385.FEBLOGHU

„Méz, méz, méz, termett méz, termett méznek áldottsága...” folytatódik a régi, jól ismert népi dalcska. Igen, a méz áldásos, jótékony hatásait már évezredek óta jól ismeri és alkalmazza is az emberiség a föld minden tájékán.

Eleinte csak édessége és magas élvezeti értéke okán fogyasztották őseink, majd megtapasztalva a test külső-belső működésére gyakorolt jótékony hatásait, később már gyógyításra is hasznosították. Antiszeptikus, azaz baktériumölő hatását felismerve, vízzel hígítva sebek, égési

sérülések kezelésére, fertőtlenítésére is használták. Továbbá fájdalomcsillapításra, hurutos köhögésekre, torokfájásra, általános feltáplálásra, és még számtalan elsettséggel, gyengeséggel járó, betegség utáni lábadozásra is alkalmazták.

Napjaink kutatási eredményei igazolták, hogy a méz közel 70 féle gyógy- és fiziológiai hatással rendelkezik. Azonban a fogyasztása még így sem javasolt mindenkinek számára.

Szakemberek tanácsát kikérve, csak az ajánlott mennyiségben fogyasszuk cukorbetegség, savtúltengés, allergiás betegségek, túlsúly, vagy a belsőelválasztású mirigyek betegségeinek esetében.

A méznek, a méhlegelő fajtájának megfelelően többféle típusa, és ezeknek különféle hatásai is vannak. A repcemézet gyomorégésre, a hársmézet torokfájásra, a gesztenyemézet szíverősítőnek, az akác-mézet hurutos esetekre ajánlják a szakemberek.

A méz mellett a különböző egyéb méhészeti termékek is fontos szerepet tölthetnek be egészségvédelmünk érdekében. A gyűjtő fogalomként is használt apiterápia

kifejezés, a méhek termékeinek gyógyító célú felhasználását jelenti. Ilyen a sokoldalúan felhasználható, általános erősítő és tápláló hatású propolisz, az ásványi anyagokban és nyomelemekben gazdag virágpórpó, vagy a gyakran ízületi bántalmakra alkalmazott, méhcsípéssel bejutatott méhméreg is.

Vásárláskor és felhasználáskor minden termék esetében fontos, hogy megbízható, vegyszermentes környezetből, lehetőleg helyi vagy környékbeli termelőktől szerezzük be a termékeket, ugyanis a környezetünkben lévő, a méhlegelőt alkotó növényeket, azok virágpóráját már ismerheti a szervezetünk, és így ritkábban kell allergiás reakcióktól tartanunk.

Belelépve a téli hónapok meghűléses, főként felsőlégúti panaszokat hordozó betegségeinek szezonjába, méginkább fontos az immunerősítés, a tüneti kezelés, mely mézzel kiegészítve nem csak gyógyít, hanem egy finom mézes tea, mézes kenyér, mézes sütemény magas élvezeti értékével még a kedélyállapotunkra is jótékony hatást gyakorolhat.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Az igazi pedagógus munkája soha nem ér véget

A Tanárnő az elnyert díjakkal

Kósáné Kisgéczi Gabriella nyugdíjas pedagógus ugyan, de még mindig aktívan tanít, okít, nevel, ír, kutat, keresi a lehetőségeket az ismeretek továbbadására és megőrzé-

sére. Értékmentő munkájáért nemrégiben két rangos elismerést vehetett át.

Az Anyanyelvápolók Szövetsége „Öltözetek” címmel hirdetett pályázatot, melynek célja az egykori öltözeteket alkotó hagyományos és különleges ruhadarabok, kiegészítők szókincsének gyűjtése, a régi, feledésbe merülő szavak felidézése volt.

Kósáné Kisgéczi Gabriella a „Csurgónagymartoni népviselet az 1880-as és 1900-as években” címmel leadott pályaműve a bírálók döntése alapján ezüstminősítést kapott, mely díjat 2022. november 13-án, az Anyanyelv Napján vehette át a pesti Vigadóban. Ezen pályamunkáját egy kiadványban is meg fogja

jelenteni a Szövetség.

„A vidék ereje” címmel a sátoraljaújhelyi Kazinczy Ferenc Társaság hirdetett szépirodalmi pályázatot, melyre olyan novellával lehetett pályázni, amely a vidéki élet szépségét, örömét vagy éppen a nehézségét, küzdelmét mutatja be.

Kósáné Kisgéczi Gabriella „Egy tavaszi nagyvásárban” című elbeszélését az író és művészettörténészek alkotó társaság honlapján fogja megjelentetni.

Szerkesztőségünk nevében a díjazott Tanárnőnek ezúton is szívből gratulálunk!

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Közvilágítási hiba bejelentési lehetősége

Tájékoztatjuk a Tisztelt lakosságot, hogy városunkban is lehetőség van a közvilágítási hibák lakossági bejelentésére a KOVIKA Közvilágítási hibabejelentő portálon, melynek elérhetősége:

<https://kozvilhiba.hu>

Kérjük, hogy aki a környezetében közvilágítási hibát tapasztal, éljen a lehetőséggel, vagy jelentse azt a

82/471-388 telefon 147-es mellékén.

Köszönjük!

Csurgói Közös Önkormányzati Hivatal
Beruházási és Műszaki Iroda
8840. Csurgó, Széchenyi tér 2.
Telefon: 471-388
Fax: 471-095

Évértékelés a Csurgói Városi Szociális Intézményben

Eseménydús évet tudhatunk magunk mögött. Szolgáltatásaink nyújtását egy szervezett, összetartó csapattal végeztük. Intézményünk pozitív megítéléséhez, gondozottjaink és családtagjaik elégedettségéhez az összes kollégánk teljesítménye hozzájárult.

A házi segítségnyújtásban a gondozónők személyre szabottan nyújtják az ellátást a gondozottak szükségleteihez, igényeihez, lehetőségeihez igazodva. Lelkiismeretesen végzik a munkájukat, arra törekednek, hogy közvetlen légkört alakítsanak ki a gondozottakkal és az ellátottak, hozzátartozók elégedettek legyenek a szolgáltatásokkal.

A bölcsődében a bölcsődevezető és a kisgyermeknevelők is azon dolgoznak, hogy munkájuk során elősegítsék a gyermekek fejlődését és a különböző tevékenységek biz-

tosításával lehetővé tegyék a gyermekek személyiségének kibontakoztatását. Családi programokkal segítik a családokat, hiszen a szülők támogatása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.

Az idősek klubjaiban ebben az évben is lehetőséget biztosítottunk a közösségi együttlétekre, pihenésre, tiszt-

az egészségmegőrző-, ismeretterjesztő előadásaink, a kvíz-, kártya-, társasjátékok, online mentálhigiénés csoportfoglalkozások. Rendszeresen a szűrővizsgálat, senior zumba, filmklub, dalkör programok és a számítógép kezeléshez nyújtott információadás is. Napi szinten tartunk kézügyességet fejlesztő foglalkozásokat, pl. hímzést, varrást, krepp papír-

bútor, könyv, műszaki cikkeket is. Jó idő esetén tavasszal és ősszel autóbussos kirándulásokat szervezünk. Segítünk a szociális ügyintézésben, ellátásokról szóló információk nyújtásában. Örömteli esemény számunkra ha bővül az ellátottaink köre, ha segíteni tudunk a nehéz helyzetbe jutott személyeknek, a magányos embereknek.

Célunk a jövőben is, hogy szeretetteljes, nyugodt légkört és barátságos, otthonos környezetet biztosítsunk intézményeinkben és továbbra is elhivatottan dolgozzunk, hogy a bölcsődés korú gyermekek és az idős emberek elégedettek legyenek, megkaphassák az őket megillető, megfelelő gondoskodást.

Márai Sándor idézetével szeretnék az intézmény nevében békés, kellemes karácsonyt és egészségben gazdag boldog új évet kívánni mindenkinek!

"Az élet gazdagabb lesz, ünnepibb s emberibb, ha megtöltöd a hétköznapiak néhány percét a rendkívülivel, az emberivel, a jóindulatúval, az udvariassal: tehát az ünneppel!"

tálgódásra, személyes ruházat tisztítására, valamint étel melegítésére, tállására, elfogyasztására. Népszerűek

ból, termékek felhasználásával dekorációk készítését. Ruha adományokat osztunk - a felajánlásoktól függően pékárú,

CSURGÓ, 2022. 12. 07.

ZABUNDIA SZILVIA
INTÉZMÉNYVEZETŐ

Mikulásváró kézműves délután a Történelmi Parkban

A Történelmi Park és Zarándokszállás 2016-os megnyitása óta minden decemberben (kivéve a pandémia éveit) ellátogat hozzánk a Mikulás. Idén december 5-én kopogtatott be a gyerekekhez.

Már nagyon várták, énekekkel és versekkel köszöntötték a nagy szakállú puttonyos vendéget, aki a csomagok kiosztása után hagyta, hogy kicsikkel és nagyokkal lefotózzák.

Szüleikkel együtt mézeskalácsot díszítettek, karácsonyfadísz és méces rejtő házikót készítettek. Jó hangulatban, zene és forró tea mellett gyorsan eltelt a két óra.

36 gyermekjelentkezett erre az alkalomra. A részvételi díjat teljes egészében a Mikulás-csomagra fordították a szervezők, a kézműveskedés a Történelmi Park ajándéka.

VBI

A KEGYELEM ERŐTERÉBEN

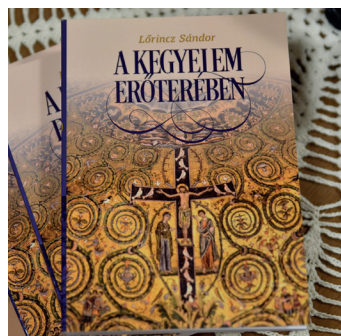

Lőrincz Sándor legújabb kötetének bemutatója a Történelmi Parkban (2022.11.10.) Az est meghívott vendégei voltak: a kötetben szereplő Szászfalvi Lászlóné református lelképásztor és Szászfalvi László országgyűlési képviselő. A beszélgetést vezette Violáné Bakonyi Ibolya.

A könyvbemutató három programsorozatba is beleillett, ezek közül kettő remélhetőleg már ismert a csurgóiak körében: egyik - a Történelmi Park és Zarándokszállás 2016-os megnyitásakor indult - Zarándokúton sorozat, (Vándorina, Szűcs Imre atya előadása, Csík-somlyóról kiállítás), másik az idei Petőfi-émlékév alkalmából elkezdett kulturális rendezvénysorozat (főtéri komolyzenei koncert, Anyám tyúkja szoborcsoport avatás, Mészáros Gáborral író-olvasó találkozó, Arany és Petőfi barátsága c. műsor.....), a harmadik pedig az Ars Sacra fesztivál. Bízunk benne, hogy lassan ez is meghonosodik Csurgón. Az Ars Sacra fesztivál célja: felszínre hozni az európai kultúra keresztény gyökereit a művészet majd minden ágában, elősegítve a lelkek felemelkedését és spirituális egységét. Ez országszerte minden év szeptemberének harmadik hetében zajlik, de a könyvbemutató egy

betegség miatt novemberre tolódot. Semmi sem történik véletlenül: lehet, hogy a novemberi sötét ködös időben még nagyobb szükség van arra, hogy elősegítsük a lelkek felemelkedését, és ez az este (és ez a könyv) erre kiválóan alkalmas volt.

A szerző nem ismeretlen a csurgóiak előtt. Akik a Somogyi Hírlapot, Új Embert, Mértékadót, a Spiritusz című katolikus egyházmegyei lapot olvassák, jól ismerik Lőrincz

Sándor nevét. de talán kevesen tudják, hogy ez a huszonkilenccedik könyve. Csak néhány az elismerések közül, amelyekkel harmincéves szolgálatát elismerték: Somogy Polgáriért díj, Kaposvár szolgálatáért kitüntetés, Magyar ezüst érdemkereszt polgári tagozata, Pro Urbe Kaposvár, Bertha Bulcsú-émlékdíj. Az idei Somogyi Prima-díjra is jelölték, és a legújabb: október végén a Berszenyi-hűségjutalom birtokosa

lett.

Kaposváron szerzett tanítói-művelődésszervezői oklevelet. 1990-2000 között a Somogyi Hírlap újságírója, 1995-től rovatvezetője. 2001-től a Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal főtanácsosa, 2008-tól a Humán szolgáltatási főosztály vezető-helyettese, 2012-től a Somogy Megyei Intézményfenntartó Központ vezető-főtanácsosa, 2013-tól a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgató-

ság Somogy Megyei Kirendeltsége társadalmi kapcsolatokért felelős referense. Felesége a kaposvári Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium és Általános Iskola tanára. Két gyermekük van, Attila (1987), Ákos (1992).

Lőrincz Sándor könyvének előszavát dr. Simicskó István országgyűlési képviselő írta, kivételes érzékenységgel és empátiával. A vaskos kötetben Magyarország számos ismert és

kevésbé ismert alakjával készített interjúk olvashatók, köztük somogyi, erdélyi és a délvidéki személyek is vannak. A kérdezettek között a történelmi egyházak képviselői mellett a világi szféra, az irodalmi és zenei élet, az oktatás, a néprajz, a képzőművészet, a színészvilág kiemelkedő (főleg kaposvári) személyiségei is megjelennek. Rajtuk kívül még néhány politikus is szóra birt. Az interjúalanyok között – a teljesség igénye nélkül: Varga László, Balás Béla, dr. Beer Miklós katolikus püspökök, Szemerei János evangélikus püspök, továbbá Jókai Anna, Lackfi János, Kassai Lajos, dr. Giber Vilmos, Eperjes Károly, Hunyadkürty György, Varga Zsuzsa, Vidnyánszky Attila, Sára Sándor, Maczkó Mária, dr. Mátrai Márta, Szászfalvi László, Szászfalvi Lászlóné, dr. Andrásfalvi Bertalan is őszintén vallanak az Isten melletti elköteleződésükről, hitükről, meggyőződésükről. „Több évtizede foglalkoztat, hogy miként gazdagít(hat)ja a hit, a rendszeres vallásgyakorlás az ember életét, személyiségét, hazafiságát, s milyen szellemi-lelki többletet jelent(het) az adott személynek, illetve annak a közegnek, amelyben él, alkot, szeret.” – mondta Lőrincz Sándor a könyv születéséről. Sokéves termést rostált egybe: ezek az interjúk különböző folyóiratokban, újságokban jelentek meg elsőként. Ahogy az egyes emberek is közösségként összefogva tudnak többet tenni, ezek a riportok is így együtt olvasva még nagyobb hatást fejtenek ki: a léleképítő, megrendítő, biztató, sokszor humoros történetek valóban a kegyelem erőterébe emelik az olvasót.

A jó hangulatú könyvbemutató kötetlen beszélgetéssel és dedikálással zárult.

VIOLÁNÉ BAKONYI IBOLYA

Advent Csurgón

● folytatás az első oldalról

FOTÓ: LALLART-CSÖK ESZTER

2022. december 15-én csütörtökön tartotta Csurgó Város Önkormányzata és a Csokonai Közösségi Ház, a már hagyományosnak számító adventi rendezvényét. Az előző években a művelődési ház adott otthont

ennek a programnak, most a felújítás miatt új helyszínt kellett keresnünk. Mivel szabadtéren rendeztük meg, így a szervezés során figyeltünk arra, hogy 2 óránál hosszabb időtartamra ne tervezzünk, hiszen a

hideg elől most nem tudtunk az épületbe behúzódni.

Az esemény 17 órakor kezdődött egy kézműves kirakodóvásárral, ahol a helyi iskolák és szülői szervezetek színesítették az általuk készített portékákkal a rendezvényt, és a Napsugár Szociális Egyesület is elhozta az általuk készített díszeket a vásárba.

A Rákóczi Iskola betlehemes műsora előtt Füstös János polgármester úr köszöntötte a megjelenteket, és kívánt mindenkinek áldott ünnepeket. Az est további részében a Decsi Fivérek műsorát hallgathatták meg az érdeklődők.

A Hegyigazdák Egyesületének jóvoltából a felnötte-

ket forraltborral kínáltuk, a Sportcsarnok Kft. munkatársai meleg teával és kincskereső játékkal, valamint zsákbamacskával várták a kisebbeket. A Helytörténeti Gyűjtemény asztalánál csuhéból készíthettünk karácsonyi díszeket, és aki hazafele a Meller-kastély felé sétált, még a Mikulást is láthatta, amint épp az ablakból integet.

Ismét egy sikeres programmal zártuk az évet, ahova nagyon sokan kilátogattak. Örülünk neki, hogy ez alkalommal is több intézmény és civil szervezet fogott össze, hogy adventi hangulatot varázsoljon Csurgó főterére.

MÁRTON-SZÜCS BRIGITTA

"Mindenkori Karácsonya" ünnepség

Több éves hagyomány városunkban a „Mindenkori Karácsonya” rendezvény. Ebben az évben 2022. december 15-én került megrendezésre a Történelmi Parkban, ahol a vendégeinkkel közösen készültünk Karácsony Ünnepére.

A rendezvényen Szászfalvi László országgyűlési képviselő úr és Füstös János polgármester úr köszöntötte a vendégeket és mondták el karácsonyi gondolataikat. Ezt követően Szászfalvi Lászlóné református lelkész asszony, Somogyvári Flóra evangélikus lelkész asszony és Göndics János római

katolikus esperes plébános úr mondta el karácsonyi áldását, majd a

II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola diákjai kedveskedtek színvonalas műsorokkal a vendégeknek.

A rendezvény ideje alatt énekelt Horváth Péterné, a Basakuti klub tagja, Tratnyek Sára, a Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium diákja és a Basakuti klub keresztény dalköre.

Az ünnepi műsort a Berzencei Színhátszó Csoport tette még meghittebbé, hangulato-

FOTÓ: PAPA GÁBOR

sabbá. Végezetül a finom vacsora elfogyasztása után kellemes, kötetlen beszélgetéssel folytatódott az este.

Köszönjük a rendezvény szervezésében a Sótónyi László Sportcsarnok és a Csurgó Városgazdálkodási Kft. közreműködését. A rendezvény fő támogatója Csurgó Város Önkormányzata, a Kaszó Zrt, Csicsó Pig Kft, Tóth István vállalkozó, Topesa Kft, Iharosi Erdészeti és a berzencei Solanum Kft volt.

ZABUNDIA SZILVIA
INTÉZMÉNYVEZETŐ

MÚZEUMI ADVENTI KALENDÁRIUM 2022

24 pillanat Csurgó múltjából

A Helytörténeti Gyűjtemény Múzeumi adventi kalendáriumja éveken keresztül indult útjára. Az épület ablakainak feldíszítésével kezdődött, majd a Facebookon bemutatott archív, Csurgó Város Helytörténeti Gyűjteményének Fotótárából származó, a csurgóiak számára soha nem látott felvételek bemutatásával folytatódott, aminek mostanra hagyománya lett.

Idén minden adventi ablakunkban egy-egy eseményt idézünk meg Csurgó múltjából – a korábbi évekhez hasonlóan – a Helytörténeti Gyűjtemény Fotótárában őrzött fényképek segítségével. Egy település életében még a legapróbb események is meghatározóak és sorsfordítóak lehetnek, ezért felelevenítjük a város történetének ismertebb vagy hétköznapiak tűnő történéseit, illetve a mindennapi élet pillanatait.

1. ablak

Széchenyi tér télen

Első ablakunkban a havas Széchenyi tértől indulunk, ami szimbolikus jelentéssel bír, hiszen innen indul, ágazik el számos út. Innen jutunk el a Református Gimnáziumba, ez köti össze az Óvárost és a város többi részét. Itt tartották a piacokat, itt zajlott a levante-avatás, számos megemlékezésnek, ünnepségnek ma is helyszíne. A képet Dr. Jezierski Istvánné készítette, aki megörökítette a város ünnepeit és hétköznapijait is.

Reméljük, a havas tájjal egyúttal idén megidézzük a fehér karácsonyt is!

2. ablak

Szövés bemutató

1981. május 13-án szövés bemutatót szerveztek a Helytörténeti Gyűjteményben. A Somogyi Néplap tudósítása szerint a résztvevők nem csak a szövés teljes folyamatát ismerhették meg, hanem a szövőszék működését és a szövéshez használt anyagok előkészítését is.

A képen a Gyűjtemény munkatársai, Witt Lászlóné Kati néni és Kékesi Sándorné, valamint a szövést bemutató Ritecz Józsefné és Fehér Ferencné látható.

3. ablak

Színjátósok

A csurgói színjátszás első, itt játszott darabjait Csokonai Vitéz Mihálynak köszönhetjük. Csurgón a színjátszást mégis az Országos Csokonai Diákszínjátszó Napok tették igazán népszerűvé – gondolhatjuk, ha az eltelt évtizedeket tekintjük végig.

A két világháború között, az 1920-30-as években azonban virágzott a színjátszás a városban. Az akkori újságok gyakran cikkeztek a népművészek előadásairól. A csurgói Ipartestület Ifjúsági Körének tagjai nem csak az emberek szórakoztatását tűzték ki feladatuk, de a bevétel gyakran a jótékonyági alapba került, ők is gyűjtöttek például a Jézus Szíve katolikus templom építésére. (Forrás: Witt Lászlóné: Adatok Csurgó és környéke népismeretéhez)

Az itt bemutatott fotó 1941-ből származik, az Ipartestület színjátósait láthatjuk rajta.

4. ablak Szüreti felvonulás

A szőlő szüretelésének lezárását a szüreti multság jelentette. Ekkor felvonulással, alakoskodással, este pedig bállal ünnepelték meg a munka végét. A fotó 1938-ban készült és a szüreti felvonuláson résztvevőket ábrázolja.

5. ablak A Mentőállomás építése

Az 1960-as évek közepén kezdtek bele a csurgói Mentőállomás építésébe, amely egy mentőegység és egy bentlakó telefonügyletes elhelyezésére szolgált. 1965. április 1-én adták át a Baksay utcában. (Forrás: Dr. Horváth József: Csurgó monográfiája)

A fotó az állomás építésekor készült.

6. ablak Mikulás ünnepség

A Mikulás eredetileg Szent Miklós, a római Myra városának püspökének népies alakja. A jótékonyágáról híres, szerény püspök

lett a gyermekek és diákok védőszentje. Magyarországon a német kereskedők terjesztették el a hagyományát, amely az évszázadok alatt alakult át ma ismert formájára.

A korábbi évekből már ismerős fotón az I. sz. Általános Iskola (ma Eötvös József Általános Iskola) diákjai a Télapó ünnepségen 1965-ben.

Boldog Mikulást kívánunk mindenkinek!

7. ablak Csurgó-Marcali labdarúgó mérkőzés

1960. áprilisában 400 néző előtt játszott a csurgói labdarúgó csapat Marcali ellen. Az április 12-i Somogyi Néplapban megjelent tudósítás szerint a hazai csapat végig fölényben volt a marcaliakkal szemben és végül 2:1-re győzött. A fotón a győztes csurgói csapat, amelynek tagja volt Sótónyi László (hátsó sorban jobbról a harmadik) is.

A nagy érdeklődésre való tekintettel – azoknak köszönhetően, akik még emlékeznek a csapat tagjaira –, a fotón a következő személyek vannak: A hátsó sorban jobbról balra: Nagy Sándor, Sebestyén János, Sótónyi László, Bata Ferenc, előttük Hottó István. Az első sorban jobbról a második Kepler Ferenc, mellette Hottó József. A csapat azon tagjai, akiket eddig nem sikerült beazonosítani: Németh, Szokol, Varga, Szabó. Az edző Pápa Imre volt. Köszönjük a segítséget mindenkinek!

8. ablak A Rákóczi utcai híd avatása

A II. világháború végén, a visszavonuló német csapatok a visszaemlékezések szerint nem csak a Csokonai utcában álló református templomot, hanem a városban levő hidakat is felrobbantották. A mai nap bemutatott fotón az újjáépített Rákóczi utcai híd (mai Vízműnél) avatása látható 1945-ből.

9. ablak Rajzóra

Az I. sz. Általános Iskola (ma Eötvös József Általános Iskola) egyik tanóráját sikerült megörökíteni 1975-ben. A rajzórát Papp Imre (1933-2000) tartotta, aki 1958-ban került az iskolába. A rajzsztár bővítésére kezdett el a diákjaival néprajzi tárgyakat gyűjteni, amelyek ma a Helytörténeti Gyűjtemény anyagának az alapját képezik.

10. ablak Raksányi Lajos festőművész kiállítása

Raksányi Lajos (1895-1986) 1925-ben került a Református

Gimnáziumba, ahol a rajzon kívül például mennyiségtant, magyart, szépírást, geometriát, egészségtant is tanított. Festményein és rajzain nem csak ismerősök arca köszön vissza, de Csurgó városa is, amelynek tereit, utcáit számos alkalommal megörökítette. 1985 május 23-án készült ez a fotó a Csokonai Művelődési Központban, ahol alkotásait mutatták be születésének 90. évfordulóján. A kép bal oldalán ő és felesége látható, mellettük Hirka Monika áll, a Református Gimnázium akkori (ma már nyugalmazott) rajztanára.

Azoknak köszönhetően, akik még emlékeznek a képen szereplőkre:

A kórust vezényli Peperő Gyula, Raksányi Lajos háta mögött pedig Molnár László gimnáziumi igazgató áll. Köszönjük mindenkinek a kiegészítést!

11. ablak Vörös József cipész

A Petőfi téren 1944-ben nyílt meg Vörös József (1885-1971) cipész-és felsőrészkesztő üzlete. Helyi kereskedőknek, környékbelieknek dolgozott. A KTSz cipőrézlegének alapító tagja lett 1951-ben és idős korában sem hagyta abba a munkát. A fotó 1966-ban készült, amikor 50 éves munkájáért díszoklevélben részesítették.

Reméljük, hogy a Széchenyi tértől indított időutazásunk szép emlékeket idézett fel mindenkiben, s a fotók segítettek feleleveníteni régi barátságokat, ünnepi vagy hétköznapi pillanatokot.

Az időutazás azonban itt nem ért véget, a januári számban folytatjuk a múltidézést.

Addig is áldott karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánunk mindenkinek!

A HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY MUNKATÁRSAI

Könyv Pókos Ferenc tanár úrról

Dr. Tóth József
PÓKOS TANÁR ÚR

(Kor- és életrajz egy lelkes-tanárról)

Szép kiállítás, gazdag tartalmú 280 oldalas könyvet jelentetett meg a család Pókos Ferenc csurgói gimnáziumi tanárról. A szerző a tanár úr húgának, Tóth Józsefné Pókos Katalin fia, Dr. Tóth József-

A könyv megírásában bizonyára közrejátszott, hogy a tanítványok 2019-ben bronz domborművet állítottak a tiszteletére. A bronz portré avatására 33, a könyv megjelenésre 36 évvel – tehát éppen egy emberöltővel – a tanár úr halála után került sor, akkor, amikor fiatalabb tanítványai is a nyugdíjkorhatár közelébe értek. Ennyi idő alatt mást akár el is felejtethnének, Pókos tanár úr személyisége azonban egykori tanítványai emlékezetében tovább is érlelődik. Jó példa, intő ez minden pedagógus számára, akik gyors népszerűsége, a tanítványok tünekeny rokonszenvére építenek.

Húgának, aki mindenben támasza volt, de bátyja előtt 3 évvel korábban meghalt, az volt a kérése, „Feri körülményeiről gondoskodjatok és munkássága – amely életeleme volt – kerüljön valami módon megörökítésre, ne vesszen kárba.”

Pókos tanár úrnak már tanársága idején sok elismerő visszaigazolásban volt része. Érettségijük után továbbra is a tanítómestereket látták benne. Azért is érdemes elolvasni a könyvet, mert a visszaemlékezések létezőek, a köszönetben és hálában Csurgóról jndult életútjuk igazolása fogalmazódik meg. Sok sikeres diákja volt, akik ma is alkotnak. Nem tudom, hány történelem tanár van az országban, akinek két tanítványa is (Bakonyi Imre és Fehér Rózsa) első helyezést ért el az Országos Középiskolai Tanulmányi Vers-

nyen. Bertók László Kossuth-díjas költővel folyamatos kapcsolatban állt. Az iharosbényi Bognár Margit, az őrtilosi Bánki Éva és Márfy Ibolya, a nemesdédi Dövényi Zoltán, a porrogszentkirályi Hegedűs György, a sávolyi Réthey Prikkel Miklós, Szetecska Mária, a vései Takács Andor, az inkei László Katalin sikeres pályájuk indulásához kaptak biztos alapot a csurgói iskolában. Megtanította jegyzetelést, a lényeg kiemelését. Minden órán szemléltetett. Következtesen volt szigorú, értékelési elveibe is bepillantást nyerhetünk, osztályozó notesze is ránk maradt. A könyv mintegy félszáz diákja nevét tartalmazza.

Akik ismerték, tudják, mennyire szakértő féltéssel óvta, mentette meg a Nagykönyvtárt. Könyvekért a szünetben csak jó tanulókat engedett be magával. A kötetben is szerepel az iskola minden osztályába eljutott vezényszó, így: Bódis, Seffer utánam! A két országosan ismert egykori padtárs, két egyetemi tanár maradandó emléket állított tanárának. A Nagykönyvtár bejárati ajtaja mellett egy réztábla áll: „Szellemóriás tanárok árnyékában nőttünk fel. Pókos Ferenc tanár úrra emlékezve az Úr 1999. évében hálás tanítványai”. Dr. Bódis József államtitkár és osztálya felhívására bronz domborművet öntettek. A bronz portrét „Magister – Pókos Ferenc” 1913- 1986” felirat koszorúzza 2019. szeptember 14-étől egykori iskolájának tanári szobája előtt.

Különösen értékesek azok a levelezések, amelyek tartalma az évtizedek multával az emlékezet kódéba oszlott volna. Olvashatunk levelet Fábián Dánieltől, József Attila barátjától, a későbbi neves orvostól, Buday Gergelytől, az ismert szentíráskutatótól, Horváth Lőrinc festőművésztől. Az irodalomkedvelők számára külön csemege, hogy Mikszáth Kálmán A különös házasság című regényének főhőse, gróf Buttler János miképpen lett alapítványtevője az iskolának. A gimnázium előparkjában álló Juhász Gyula emlékmű bronz portréja (a hamar megkedvelt Gyula bácsi) avatása hosszú oldalakon elevenedik meg.

Az 1950-ben érettségizett Horváth Lőrinc fotója és aláírása külön megragadott: Jól bánunk-e értékeinkkel? 1995-ben az Önkormányzati gimnázium kiürítette az iskolaépület irodáit, és a műalkotásokat, benne gimnázium számára festett két képét a Meller-kastélyba vitte. Jelenleg az Iharosi úti igazgatói irodát díszíti a gimnázium előparkját és főbejáratát ábrázoló Horváth Lőrinc-festmény. A Csurgó Város Önkormányzata és

a Somogyi Református Egyházmegye által megkötött megállapodás 1993. július 1-jével lépett hatályba. Az iskola tulajdonában levő műtárgyakat a Nagykönyvtárral együtt megtarthatta az egyházi gimnázium. Rajztanárnőnk jegyzékbe is vette az összeset. Csak hogy az első évben még csak a főépület egy negyedét birtokoltuk a második emeleten, a töredékét vittük fel, nem akartuk, hogy lent a csupasz falak maradjanak. Azóta a család is jelezte, a gimnáziumban szeretnék látni a festményeket, sőt újakat is ígértek.

Az érettségi találkozók rendszeres résztvevője, aktív közreműködője volt. Héjjas Sándor, a legendás tanár- család Héjas Pál és Héjjas Imre leszármazottja, a Csurgói Öregdiákok Budapesti Baráti körének elnöke mindig számíthatott rá.

Olvashatunk debreceni egyetemi éveiről. Olyan pályamunkáiról, amelyekre sokszor, általában szűkszavúan utalt.

Azokra, a sokszor felvetett kérdésekre is választ kapunk, miért jött haza Debrecenből, mi lett a saját könyvtárának sorsa. 1993. június 8-án a Debreceni kollégiumba Kocsis Elemér főigazgatónak írt levelében saját maga számára is megnyugtatóan nyugtázta, hogy „Czine Mihály megállapítása szerint Csurgón nagyobb szükség volt rám, mint Debrecenben. Amit Csurgónak adhattam, annak jó részét Debrecenben kaptam.”

Egész lényéből sugárzott keresztyén hite, puritán életvitele, amely annyira természetes volt, hogy hagyták dolgozni, még ha elfogadottságát határok közé is szorították. A reményi „ahogy lehet” alapján, és most Dövényi Zoltánt idézzük: „Amire legjobban emlékszem, az a történelem protestáns vonulatának a bemutatása volt. Tőle hallottam először a protestáns gályarabokról, az őket kiszabadító De Ruyter admirálisról, a reformáció genfi emlékművéről, és ezzel kapcsolatosan Illyés Gyula nagy gondolati költeményéről. Így, amikor 1968-ban Debrecenbe kerültem, már ismerősként üdvözölhettem a gályarabok oszlopát. 1984-ben pedig Genfben az első utam a reformáció emlékművéhez vezetett.”

A fotókkal illusztrált oldalakon megjelenik a Nagyváthy utcai ház, a szőlőhegy, megismerhetjük az elődeit, a rokonságát. A kötet végére, az alsókiak nagy öröme bekerült a tanár úr szüleinek a Ráskó, Cserti, Fekete, Bódis, Belovári neveket is érintő Takács Andor által összeállított családfája.

A könyv ünnepélyes bemutatójára a közeljövőben kerül sor.

HJ

A karácsony illata

Somogy megye szívében, a parányi kis városkában, Csurgón serénykedik a környéket mindenféle finomsággal elkápráztató cukrászművész, Zsuzsi.

Zsuzsi egész évben tüsténkedik műhelyében éjt nappalá téve, míg nem év végéhez közeledve elérkezik a kedvenc időszaka. Az az időszak, amikor mindent beleng a fahéj, a vanília és a mézeskalács illata, melyek előcsalogatják legkedvesebb emlékeit, csordultig töltve így szívét.

Kell is bizony a motiváció ilyenkor, hiszen nemcsak családjá, hanem kedves megren-

delői sok-sok kérését is teljesíti immár nagyüzemben.

Ám a feszített tempó mellett mindig hagy időt a kísérletezésre is ilyenkor, hiszen egy művész lelkét mi más emelhetné fel még jobban, hanem az alkotás öröme. Így ilyenkor a hagyományos ízek mellett olyan különleges kombinációkkal is előrukkol, mint a gesztenyészilvás, mákos-narancsos, diós-szilvás és még sorolhatnánk... de vajon mi lehet az, melynek az évek során megőrizte tradicionális receptúráját? Most talán megtudhatjuk...

...ez nem más, mint a bej-

gli. Az igazán jó bejgli titka az arányokban rejlik. Vegyünk például egy 50 dkg-os bejglit, melynél 25 dkg-nak a tésztára kell jutnia, a másik 25 dkg-nak pedig a tölteléknek kell lennie. Fontos továbbá tudni még, hogy a tésztának nem szabad túl vékonyak és túl puhának lennie, nem szabad túlkelesztenünk, hiszen akkor pedig könnyedén kirepedhet az addig jól megkomponált remekművünk.

De a töltelékre is nagyon oda kell figyelni, hiszen annak pedig nem szabad túl híg-
nak és túl keménynek lennie,

ha túl sok cukrot teszünk bele, azzal sem érünk el jó eredményt, ha pedig túl sokat teszünk belőle a bejglibe szintén a kirepedés veszélye fenyeget minket.

De a belbecs mellett nem árt odafigyelni a külsőre sem, hiszen mégis csak úgy csábító a bejgli, ha szép márványos a teteje, ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha szétválasszuk a tojásokat és először a sárgáját visszük fel a tésztára, amit hagyunk is rajta megszáradni. Annak érdekében, hogy ez megtörténjen hűvös helyen kell tartanunk órákon keresztül, ami akár 6-10 óra is lehet, majd csak ezután szabad megkennünk a tojásfehérjével, szabad hőmérsékleten.

De a sok-sok instrukció mellett egy nagyon fontos dologról ne feledkezzünk meg, mely szintén elengedhetetlen feltétele annak, hogy a bejgli és a karácsony illata mindig megmelengetse szívünket, ez pedig nem más, mint a szeretet.

GELENCSÉR ANDREA SZANDRA

Elronthatatlan bejgli recept! Nem reped szét és szép márványos lesz!

Hozzávalók (Bejgli recept 2 diós -2 mákos)

Tésztához

50-55 dkg liszt (ez attól függ hogy épp mennyit vesz fel a folyadék), 15 dkg vaj, 10 dkg sertézsír (én mangalica zsírt használtam), 5 dkg porcukor (ez azért fontos, hogy könnyen eldolgozható legyen), 2 dkg élesztő, 2 db tojássárgája, 1 dl tej, csipet só.

Máktöltelék

25 dkg darált mák, 20 dkg porcukor (ízleztől függően), 2 evőkanál méz, 5 dkg mazsola, reszelt citromhéj, 1 -1,5dl tej.

Diótöltelék

25 dkg darált dió, 12-15 dkg porcukor, 5 dkg mazsola, 2 evőkanál sűrű baracklekvár, 0,5-1 dl tej, reszelt narancshéj, lehet még bele tenni rumot aki szereti, csoki reszeléket stb.

A kenéshez 1 db tojás külön a sárgája és külön a fehérje

Tészta elkészítése

A lisztet egy tálba szitálni majd a vajjal zsírral porcukorral és a csipet sóval összedolgozni. A tejben az élesztőt felfuttatom 1 kiskanál porcukorral. Ha felfutott az élesztő belekeverem a 2 db tojássárgáját.

A lisztet önteni az élesztős tejet simára gyúrni, de ne sokáig, amint összeállt fejezzük be. Osszuk 4 felé fontos, hogy nem szemre hanem mérjük le mérlegen, ez azért fontos hogy egyszerre süljön meg, a töltelék is egyformán kell majd mérni bele. A 4 db tésztát folpackba teszem és min. 1 órára beteszem a hűtőbe.

Most jöhet a töltelék készítése

Máktöltelékhez a cukorral elkevert darált mákot a forró tejjel leforrázzuk. A tej adagolásánál figyeljük az állagát, nagyon sűrű de kenhető masszát kell kapnunk. Ehhez még hozzáadjuk a mézet a mazsolát, reszelt citromhéjat.

Diótöltelékhez a cukorral elkevert darált diót is leforrázom a forró tejjel, itt azért írtam kevesebb tejet mint a máknál mert én úgy vettem észre, hogy sokkal kevesebb folyadék kell ahhoz, hogy elérjem a kívánt sűrűséget. Majd hozzákeverjük a baracklekvárt, mazsolát, reszelt narancshéjat, rumot.

A töltelékkel elfelezem, mérlegen lemérve, tehát lesz 2 mák és

2 dió töltelésem. Hagyom kihűlni. Fontos, hogy a felesleges nedvesség elpárologjon belőle.

Egyenként kinyújtom a tésztát téglalap alakúra, majd rákenem a tölteléket a tésztára úgy, hogy a szélén hagyok egy kis üres részt.

Ettől lesz formás a tekercs. Mielőtt elkezdem feltekerni a tésztát, a tészta két rövidebb oldalán felhajtom ezzel csinállok egy kis támasztékot a töltelékeknek. Majd az egyik hosszanti oldalán szorosan feltekerem a tésztát. Ugyanezt csinálom mind a négygel.

A sütőlemezre papírt tesztek, ráhelyezem a 4db bejglit ne legyenek közel egymáshoz, sütés közben megnő a térfogatuk, ha nem fér egyre inkább külön süssük meg.

Ettől lesz szép a mintázata. Lekenem 1 db tojássárgájával hosszanti irányban ezután pihentetni kell úgy félórát.

Majd lekenem de most keresztirányban!!! a tojásfehérjével, megint pihentetem kb. félórát. A lényeg, hogy megszikkadjon a tetején a sárgája és a fehérje is.

Megszurkálom villával a tetejét.

Előmelegített sütőben 180-190 fokon sütjük kb. 40 -50 percig. Ha idő előtt pirulni kezd, fóliával letakarom. A sütési idő függ a sütőtől lehet /30-35 perc/, hogy hamarabb megsül, ezért érdemes itt is tú próbát végezni.

KETKES.COM

Csendes advent, örömteli karácsony

Az „Adventus Domini” latin kifejezés azt jelenti az Úr eljövetele, Úrjövetele. Innen jön a rövidített elnevezés, advent. A várakozás, készülődés időszaka ez az egy hónap karácsony ünnepe előtt. Ha igazán fontos számomra egy ünnep, arra elő kell készülnöm. Ha más számára fontos egy ünnep, akkor arra kell készülnöm, hogy olyan legyen az ünnep, amelyet ő szeretne. Persze, ha igazán fontos nekem az illető. Szeretetből megfigyelem, kipuhatólom, hogy ő minek örülne. Akár konkrét ajándék, amit elkészíthetek vagy megvehetek, akár egy program vagy hely ahová el szeretne jutni. A lényeg, hogy a szeretet legyen a mozgatórugóm, ne a megszokás vagy az elvárás. Karácsony ünnepére szeretne felkészíteni az adventi időszak, de csak ha fontos nekem a karácsony. Ha fontos nekem az, akit karácsonykor ünneplünk. Jézus Krisztus. Az Ő születését ünnepejük. Nem csak egyszerűen emlékezünk valamilyen legendára vagy mesebeli Jézuskára, hanem

egy valóságos személyt köszönhetünk, neki szerezhetünk örömet. Ő pedig az ő isteni örömeivel és békéjével ajándékoz meg bennünket.

Gárdonyi Géza író, novellaíró 100 évvel ezelőtt költözött át az örökkévalóságba. Az irodalmárok szerint, mint novellaírónak a tisztaság és az egyszerűség a fő témája, a házak, az állatok, a bogarak és a gyermekek. Szerb Antal azt írja róla: „A szív írója; különösen, ha állatokról vagy gyermekekről van szó, talál csodálatosan meleg, bensőséges hangokat...”

A betlehem jut eszembe, az Istengyermeket, a kisded Jézust körbelehelő tehén, szamar és a bányások. Készítsünk betlehemet! Bármilyen egyszerű formában. Akár rajzzal, akár kinyomtatott kiszínezett figurákkal, akár sólisztgyurmából! Legyen ez is az adventi készületünk része. Szenteste az egyes figurákat szemlélve, éljük bele magunkat a történetbe, a szentírás szavait felolvasva! Tanuljuk meg, és énekeljük el

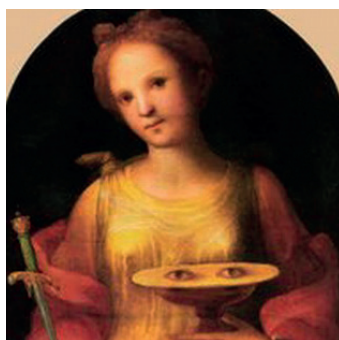
közösen a karácsonyfa és a betlehem köré telepedve Gárdonyi Géza nagyszerű versét és örülnünk a kétezer éve és a szívünkben ma is megszülető Üdvözítőnek! Kívánjunk egymásnak szívből, nem csak kellemes, hanem boldog, örömteli karácsonyt!

Fel nagy öröme! ma született,
Aki után a föld epedett.
Mária karján égi a fény,
Isteni Kisded Szűznek ölen.
Egyszerű pásztor, jöjj közelebb,
Nézd csak örömmel Istenedet.

Nem ragyogó fény közt nyugoszik,
Bársonyos ágya nincs neki itt.
Csak ez a szalma, koldusi hely,
Rá meleget a marha lehel.
Egyszerű pásztor, térdeden állj!
Mert ez az égi s földi király.

GÖNDICS JÁNOS
ESPERES PLÉBÁNOS

Luca napi népszokások, hiedelmek

Szent Lúcia

Luca széke, Luca-napi búzáültetés, Luca-napi kotyolás és dologtöltés: többek között ezek a népszokások és fogalmak élnek a köztudatban december

13-val kapcsolatban. De vajon mi az alapja az ismert és kevésbé ismert népszokásoknak?

Szent Lúcia a keresztények által az V. század óta tisztelt szűz és vértanú, aki Siracusa városának egyik legelőkelőbb családjából származott. Lúcia elkísérte beteg édesanyját a mintegy negyven mérföldnyire lévő Cataniába, Szent Ágota sírjához, hogy gyógyulását kérjék. Imái meghallgatásra leltek, édesanyja meggyógyult, az ál-mában megjelenő Ágota pedig felajánlotta neki a keresztiséget.

Lúcia ettől a jeles naptól

kezdődően Jézus jegyesének vallotta magát, s elvetette a lehetőségét annak, hogy halandó ember asszonya legyen. Elhagyott vőlegénye ebbe a döntésbe nem tudott belenyugodni, ezért feljelentette a lányt keresztény hite miatt Pascasius fejedelemnél. A fejedelem megpróbálta a lányt bálványimádásra kényszeríteni, majd bordélyházban akarta ártatlanságában megszégyeníteni, de Isten segítségével nem sikerült elvonszolnia a szüzet. A fejedelem ezután kiadta a parancsot: olajjal és szurokkal öntsék le és égessék el! Ám hiába volt

A boszorkány Luca asszony

minden, a tűz nem fogott Lúcián. Végül rabtartói elvágták a torkát, de addig nem halt meg, míg imádságát be nem fejezte. Mivel a Lucia név a latin

lux, azaz a „fényesség” szóból származik, nem véletlen, hogy fényhozó Szent Lucáról beszélünk. Hozzá imádkoztak a vakok, a szembetegségben szenvedők, de a földművesek, kézművesek, párnakészítők és varrónők is, mivel mind hegyes szerszámokkal dolgoztak.

A karácsonyi ünnepekör igazi kétarcú jeles napja a Luca-nap. A horvátokhoz, szlovénekhez, szlovákokhoz, osztrákokhoz hasonlóan a magyarok sem csak a fényhozó Szent Lúciára emlékeznek, hanem Luca asszonyra, az ősi hiedelemvilágban élő, ártó nőre, aki ezen

egyre sötétebb napok időszaka, és növekedni kezd a fény. A népszokásokban is ez a kettség tükröződik. Ilyenkor „gondoskodnak” a következő év termékenységéről, gazdagságáról, a javak bőségéről – de a sötétben járó gonosz is ilyenkor a legerősebb, és okosan, furfangosan kell védekezni ellene. Kezdve azzal, hogy Luca-nap előestéjén az ablakokat és az ajtókat szimbolikusan lezárták, hogy a gonosz be ne mehessen.

Az egész háztartásra, gazdagságra nézve jósoltak ilyenkor. Az időjárásra következtettek

ség szerint öntözték. Minél zöldebb, erősebb, magasabb lett a növény, annál jobb termésre és több jószágra számítottak a következő évben. A búza zöldje az adventi remény beteljesülését, fénye a Megváltó érkezését volt hivatott hirdetni, maga a búza pedig az élő kenyeret, Jézust jelképezte.

Míg a magyar nyelvterület északi részén kísértetnek öltözött alakoskodók jártak ezen a napon a falvakat, a Dunántúlon „kotyolni” mentek a gyerekek. Ez a lucázó szokás is a bőség- és termékenységmágia öröksége volt. A fiúk ilyenkor lopott szalmára vagy tűzifára térdelve kívántak mindenféle jót a gazdának és a háza népének. A gyerekek az áldásokért cserébe ajándékot kaptak – ha nem, akkor átkot is szórhattak, például a tyúkokra, hogy ne tojjanak.

A Lucával kapcsolatos dologtítások főleg a nőket érintették. Tilos volt például fenni, sütni, mosni, aki ezt megszegte, azt keményen megbüntette Luca, például kővé változtatta. Tilos volt varrni, de kifejezetten ajánlott volt fejteni, hogy a tyúkok is könnyebben és sokat tojjanak. Mindezek mellett a gazdasszonynak is sokat kellett ülnie ezen a napon, hogy a kötél jó ülő legyen. Azt azonban nem ajánlották, hogy ezen a napon kölcsön adjunk, hiszen az elkért dolgok könnyen a boszorkányok kezére juthattak.

Luca napján készítették el a hajadon lányok azokat a jóslási cédulákat, melyeket 12 férfi nevével láttak el. Minden nap a tűzbe vetettek egyet, s akinek a neve az utolsó, megmaradt papírdarabon szerepelt, vőlegény lehetett.

Ekkor kezdtek készíteni azokat az eszközöket, amelyek rendszerint karácsonyra készültek el, és a boszorkányok felismerését szolgálták. Ezek közül a leghíresebb a Luca széke, amelyet kilencféle fából készítettek (kökény, boróka, jávorfa, körte, som, jegenyefenyő, akác, cser és rózsafa) 13 napig, de úgy, hogy minden nap csak egyvalamit lehetett vele csinálni. Ezért is a mondás: „Lassú, mint a Luca széke”. Aki karácsony napján, az éjféltől misén a templomban felállt a székre, megláthatta a boszorkányokat, akik ökor-, bikaszarvat, agancsot vagy tollas fejdísz viseltek. De jól tette, ha vigyázott magára, mert egészen hazáig üldözhettek a boszorkányok, akik szét akarták tépni. Hogy el ne kapják, mákot kellett szórnia maga után, mert a néphit szerint a rontó lelkeknek a mákot előbb össze kellett szedegetniük, mielőtt tovább mehettek volna. Otthon a Luca-székét aztán el kellett égetni, és a tűzben a fa jajgatni kezdett, mert ez a tűz a boszorkányok végét is jelentette.

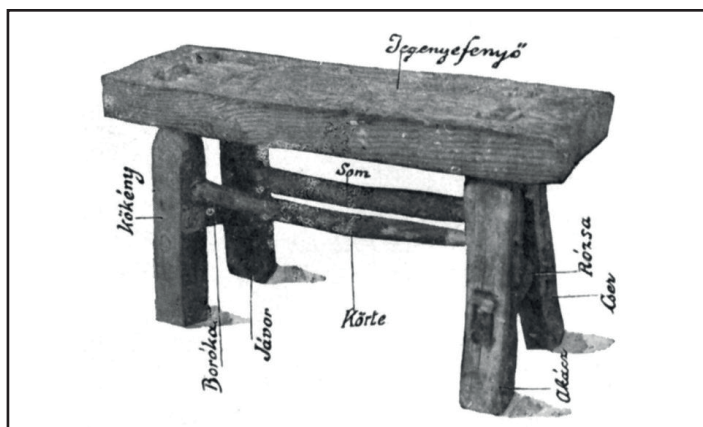
BV

Forrás:

1. Szent Lúcia kinszenvedései <https://www.astronet.hu/tenyek-talanyok/vallasok/szent-lucia-kinszenvedesei-39258/>

2. Sándor Anna (2018): A sötétben járó gonosz ilyenkor a legerősebb https://hvg.hu/elet/20181213_Luca-nap_Szent_Lucia_Luca_asszony_Luca_szeke_nepszokasok

3. Takács Henrietta (2019): Luca-napi babonák, népszokások és hiedelmek <https://korkep.sk/cikkek/kultura/2019/12/13/luca-napi-babonak-nepszokasok-es-hiedelmek/>

Lucaszék

a napon és éjszakán arra törekedett, hogy minél több és nagyobb kárt okozzon az embereknek. Miatta lehet az is, hogy míg élénken éltek a Luca asszonnyal kapcsolatos hiedelmek, addig nem is volt túl gyakori keresztnév, mert félték, hogy a Luca nevű baba hamar meghal, azaz elviszi a Luca, vagy ha felnőtt, házsártos lesz.

A Luca-napnak kitüntetett szerepe van a karácsonyi ünnepekörben, hiszen a Gergely-naptár 1582-es bevezetése előtt ekkorra esett a téli napforduló. Ezzel lezárul az

például abból, milyen idő van a karácsonyig hátralévő napokon. A Luca-napi idő felelt meg januárnak, a másnapja februárnak és így tovább. Volt, ahol hagymakalendáriumot használtak: egy hagymát 12 cikkbe vágta, és ezeket megsózták. A hiedelem szerint az a hónap lesz csapadékosabb a következő évben, amelyik szelet megnedvesedett.

Ekkor ültették a Luca-búzá, amelyet karácsonyi búzaként is ismerünk. Luca napján búzátkoztak kezdtek csíráztatni a kemence mellett, és naponta vagy szük-

Csurgó és Környéke

Csurgó és Környéke - Közéleti és kulturális lap

Megjelenik (2022./12. szám):
2022. december 20.

Lapzártá:
minden hónap 20-án!

ISSN 0864-8867

Kiadja:

IMCOM Marketing és Szolgáltató Bt.

Felelős kiadó:

Szabó Balázs - ügyvezető

Levél cím:

8840 Csurgó, Kossuth L. u. 1.

Telefon:

+36 30/480 2046

Email cím:

csurgo.es.kornyeke@gmail.com

Főszerkesztő: Szabó Balázs
Szerkesztők: Balogh Veronika,
Vargáné Hegedűs Magdolna

Elérhetőek Csurgón az alábbi

helyeken:
egyházak, általános iskolák,
középiskolák, óvodák, Csokonai
Közösségi Ház, Városi Könyvtár,
Posta, Széchenyi téri újságos.

Küldjön hírt!

Juttassa el hozzánk észrevételét,
összon megérkezéseket, küldjön híreket!

Levél cím: 8840 Csurgó, Kossuth
L. u. 1.

Telefon: +36 30/480 2046

Email cím: csurgo.es.kornyeke@gmail.com

„MURA-DRÁVA VIDÉK KINCSEI GYEREKSZEMMEL” Rajzpályázat

Csurgó Város Önkormányzata a HUHR/1901/2.1.1/0074 AT@AT.CB című határon átnyúló projekt keretében rajzpályázatot hirdetett, melynek célja a Mura-Dráva vidék kulturális, természeti örökségeinek bemutatása volt.

A rajzpályázat célja volt, hogy a különböző korosztályok körében népszerűsítse az informatika és a turisztikai kínálat összekapcsolásának lehetőségeit.

Az alkotást A4 méretben, bármilyen technikával készíthették a jelentkezők, így lehetett rajz, ceruza, tus, festmény, tempera, pasztell. Ugyanakkor a részben vagy egészben digitális technikával készített pályaművek nem vehettek részt a pályázaton.

A munkákat kiállításra kész állapotban, azaz legalább paszpartu kartonra felragasztva kellett leadni. Egy pályázó legfeljebb két pályaművet nyújthatott be.

A pályázat és a pályamű címét, valamint az iskola és a készítő nevét ceruzával minden egyes rajz hátoldalán jól láthatóan, olvashatóan fel kellett tüntetni.

A benyújtási határidőig, 2022. november 30-ig összesen 105 pályamű érkezett be, amelyeket háromtagú szakmai zsűri - Szászfalvi Lászlóné református lelkész asszony, Hirka Monika nyugdíjas pedagógus, és Sándor Zsuzsa jelenleg nyugdíjas, a Csurgói Városi Televízió korábbi szerkesztője - értékelt.

Valamennyi beérkezett pályamű kiállításra kerül, melyeket 2023. január 20-án a Történelmi Parkban a Magyar Kultúra Napján tartott ünnepségen tekinthetnek meg az érdeklődők.

*Egy határon átnyúló régió, ahol a folyók
összekötnek, nem elválasztanak*